

OIKEUSREKISTERIKESKUS
TOIMINTASUUNNITELMA 2011

Sisällysluettelo

1	JOHDANTO.....	3
2	OIKEUSREKISTERIKESKUKSEN ARVOT, VISIO JA TOIMINTA-AJATUS.....	3
3	TOIMINTAYMPÄRISTÖ.....	4
3.1	Täytäntöönpanoasiat	4
3.2	Rekisterinpitotehtävät.....	4
3.3	Kehittämispalvelut	5
3.4	Hallintopalvelut	6
4	KESKEISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET.....	6
4.1	Työnjaon kehittäminen tietojärjestelmäasioissa.....	6
4.2	EU-yhteistyö: sakot ja menettämisseuraamukset.....	7
4.3	EU-yhteistyö: rikosrekisteri.....	8
4.4	Rikostuomiosovelluksen kehittäminen.....	8
4.5	Tietojen maksulliseen luovuttamiseen liittyvät uudet tehtävät.....	9
4.6	Palvelusopimusmalli it-asioissa.....	9
4.7	Yhteistyöryhmät.....	9
4.8	Yhteistyö oikeusministeriön lainvalmisteluosaston kanssa	10
4.9	Järjestelmien kehittäminen.....	10
	4.9.1 Yleistä.....	10
	4.9.2 Täytäntöönpanojärjestelmä.....	10
	4.9.3 Rikosrekisterin kehittäminen.....	10
4.10	Työhyvinvoinnin kehittäminen.....	11

1 JOHDANTO

Oikeusrekisterikeskus on valtakunnallinen virasto, joka toimii sakkojen, valtiolle tulevien korvausten ja maksujen täytäntöönpanijana sekä oikeushallinnon alaan kuuluvien tietojärjestelmien ja rekisterien rekisterinpitäjänä. Oikeusrekisterikeskus välittää oikeushallinnon viranomaisen ilmoittamia tietoja muille viranomaisille (L Oikeusrekisterikeskuksesta 1287/1995). Virasto on oikeusministeriön oikeushallinto-osaston ohjauksessa.

Oikeusrekisterikeskus käyttää valtion puhevaltaa sen täytäntöönpanovina olevien saatavien perinnässä. Viraston täytäntöön pantavia seuraamuksia ovat sakot, rikesakot, menettämisseuraamukset, valtiolle tuomitut korvaukset ja saatavat. Sen toimivaltaan kuuluu myös hallinnollisessa järjestyksessä määrättyjen seuraamusmaksujen täytäntöönpano, esim. ylikuormamaksu, öljypäästömaksu ja liikenteenharjoittajan seuraamusmaksu. Oikeusrekisterikeskus huolehtii myös sakon muuntorangaistusten täytäntöönpanosta.

Laki oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä (372/2010) selkeyttää Oikeusrekisterikeskuksen aseman hallinnonalan keskeisten rekisterien rekisterinpitäjänä.

Oikeushallinnon valtakunnallisen tietojärjestelmän rekisterinpitäjän tehtävien lisäksi Oikeusrekisterikeskus toimii useiden erityissäädöksiin perustuvien rekisterien rekisterinpitäjänä, esimerkiksi rikosrekisteri, sakko- rekisteri, liiketoimintakieltorekisteri ja velkajärjestelyrekisteri. Osa rekistereistä on valtakunnallisia, yleiseen käyttöön perustettuja rekistereitä ja osaa rekistereistä ylläpidetään tiettyjä viranomaisarpeita varten. Virasto on vastuussa muun muassa rekisterien tietojen oikeellisuudesta, luovuttamisesta ja rekisteristä poistamisesta.

Viraston ydintehtävät hoidetaan kahdessa yksikössä: Täytäntöönpano ja Rekisterit. Kehittämispalvelut tuottaa järjestelmänhoito- ja tietopalveluasiantuntijoiden palveluja. Hallintopalvelut tuottaa viraston yleis-, talous- ja henkilöstöhallintopalvelut, sisäiset palvelut sekä tiedotukseen liittyvät palvelut. Virastossa työskentelee n. 50 virkamiestä.

2 OIKEUSREKISTERIKESKUKSEN ARVOT, VISIO JA TOIMINTA-AJATUS

Oikeusrekisterikeskuksen arvot ovat *yhteisvastuullisuus, avoimuus ja luotettavuus*.

Visio 2012: Oikeusrekisterikeskus on arvostettu asiantuntija, kansainvälistynyt oikeusrekistereiden pitäjä sekä varallisuusrangaistusten ja seuraamusmaksujen täytäntöönpanija. Olemme houkutteleva ja yhteistyökykyinen työyhteisö, jonka positiivinen henki näkyy asiakkaalle.

Toiminta-ajatus: Oikeusrekisterikeskus on luotettava ja palveleva valtakunnallinen oikeusrekistereiden pitäjä ja varallisuusrangaistusten täytäntöönpanija. Rekisterinpidossa toimimme asiantuntevasti julkisuuspe-

riaatteen ja yksityisyyden suojan toteuttamiseksi. Sakkorangaistusten ja korvausten täytäntöönpanossa toimimme tehokkaasti rikosoikeudellisen seuraamusjärjestelmän vaikuttavuuden turvaamiseksi.

3 TOIMINTAYMPÄRISTÖ

3.1 Täytäntöönpanoasiat

Virastossa tehtävän työn luonne täytäntöönpanotehtävien hoitamisessa on muuttunut merkittävästi. Rutiinitehtävät hoidetaan tietojärjestelmien avulla niin että täytäntöönpanon asiantuntijat voivat keskittyä hoitamaan asioita, jotka vaativat osaamista, harkintaa ja erilaisten päätösten tekemistä.

Perittävänä olevien saatavien osalta virasto käyttää valtion puhevaltaa velkajärjestelyissä, konkurseissa, kuolinpesien selvittelyissä, perinnönjaoissa ja ulosottoon liittyvissä asioissa. Rikosvahinkoasioissa viraston virkamiehet tekevät takaisinperintäpäätöksiä. Summaarisessa menettelyssä haetaan päätöksiä valtion rikosvahinkosaataville, joille ei ole ulosottokelpoista tuomioistuimen päätöstä.

Täytäntöön pantavat asiat Oikeusrekisterikeskus vastaanottaa joko tietojärjestelmien kautta tai lomakkeina ja asiakirjoina. Tietojärjestelmien kautta tulee valtaosa asioista, viimeisin siirtyminen sähköiseen vastaanottoon tapahtui rangaistusmääräysten osalta vuoden 2008 alussa.

Oikeusrekisterikeskuksen toimintaympäristö on kansainvälistynyt. Täytäntöönpanoasioissa pohjoismaisten viranomaisten kanssa tehtävän vakiintuneen ja hyvin sujuvan yhteistyön rinnalle on nousemassa yhteistyö Euroopan unionin sisällä. Oikeusrekisterikeskus on määritelty toimivaltaiseksi viranomaiseksi maaliskuussa 2007 voimaan tulleessa kansallisessa lainsäädännössä, jolla pantiin täytäntöön EU:ssa hyväksytty sakkopuitepäätös. Marraskuussa 2008 yhteistyö on laajentunut koskemaan menettämisseuraamuksia.

3.2 Rekisterinpitotehtävät

Rekisterinpitotehtävien osalta toimintaympäristö on muuttunut vaativaksi. Julkisuus- ja henkilötietojen suojaa koskeva lainsäädäntö asettaa viraston virkamiehille korkeat osaamisvaatimukset. Tietopyynnöt eri rekistereistä ovat lisääntyneet ja monipuolistuneet ja tietojen luovutus- päätöksiä tekevien virkamiesten on oltava asiantuntijoita sekä julkisuusperiaatteen että yksityisyyden suojan toteuttamisessa.

Rikosrekisteri on yksi keskeisimmistä Oikeusrekisterikeskuksen pitämistä rekistereistä. Sen säännönmukaisia tietolähteitä ovat yleiset tuomioistuimet, rikosseuraamusalan viranomaiset, ulkomaiden rikosrekisteriviranomaiset, oikeusministeriö ja Väestörekisterikeskus. Tietoja luovutetaan puolestaan tuomioistuimille, syyttäjille, rikosseuraamusalan viranomaisille, esitutkintaviranomaisille, eri lupaviranomaisille sekä rajoitettulle määrälle muita valtion viranomaisia lähinnä työhönnottoa varten.

Yksityisille henkilöille voidaan luovuttaa heitä itseään koskevia tietoja viisumia ja työlupaa varten sekä lasten kanssa työskentelevien henkilöiden taustan tarkistamista varten. Rikosasioiden käsittelyä varten tietoja voidaan luovuttaa myös ulkomaiden oikeusviranomaisille.

Rikostuomioita koskevien tietojen vaihtamista sääntelee keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen (20.4.1959) lisäksi EU:n neuvoston toukokuussa 2006 voimaan tullut päätös rikosrekisteritietojen vaihtamisesta jäsenvaltioiden kesken. Oikeusrekisterikeskus toimii päätöksessä tarkoitettuna keskusviranomaisena.

Sakkorekisterin tietoja voidaan luovuttaa lähinnä valtion viranomaisille myös muuta kuin täytäntöönpanotarkoitusta varten (esim. Maahanmuuttovirasto, poliisi).

Oikeusrekisterikeskuksen yksityisoikeudellisia rekistereitä ovat velkajärjestelyrekisteri, konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteri, liiketoimintakielto- ja rekisteri sekä kuulutusrekisteri. Rekisterit ovat julkisia ja tietoja luovutetaan luottotietotoimintaa harjoittaville yrityksille ja monille muille yksityisille tahoille sekä viranomaisille.

Oikeusrekisterikeskuksen tehtävänä on lisäksi välittää tietoja rikosasioissa tuomituista seuraamuksista muille täytäntöönpano- ja rekisteriviranomaisille. Erityisesti tuomiolauselmajärjestelmän osalta tehtäviin kuuluu myös rekisterin tietosisältöön liittyvän neuvonnan ja ohjeistuksen antaminen järjestelmän käyttäjille.

3.3 Kehittämispalvelut

Viraston Kehittämispalvelut-yksikön tehtäviin kuuluvat tietojärjestelmien kehittämistehtävät, tietopalvelu- ja tietoturva-asioiden hoitaminen sekä tietojärjestelmien käytön laillisuuden valvonta.

Tietojärjestelmätehtävät (järjestelmäkehityksen koordinointi, it-asioiden valmistelu ja it-määrärahojen käytön suunnittelu) hoidetaan tiiviissä yhteistyössä viraston Kehitysryhmän kanssa. Tehtävien hoitamiseen osallistuu myös Oikeushallinnon tietotekniikkakeskus, jonka kanssa virastolla on palvelusopimus.

Tietopalvelutehtävinä yksikkö käsittelee tietopalvelupyynnöt, myöntää tutkimusluvut sekä laatii tilastoja ja raportteja viraston ylläpitämistä rekistereistä. Yksiköstä myönnetään käyttöoikeudet viraston ylläpitämiin rekistereihin sekä laaditaan ohjeet viranomaiskäyttäjille ja muille tietoja käyttäville tahoille.

Oikeusministeriö on uudistanut hallinnonalan sisäisen tarkastuksen järjestelyjä. Uusien menettelytapojen mukaan virastot itse arvioivat sisäisen valvonnan toimivuuden ja sisäisen tarkastuksen tarpeen. Tämän uudistuksen yhteydessä viraston riskikartoitus ja riskienhallintasuunnitelma on päivitetty. Vuoden 2011 aikana riskienhallintaa terävöitetään ja saatetaan osaksi viraston jokapäiväistä johtamista.

Oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä annetun lain mukaiset raportointi-, tilasto- ja arkistojärjestelmään liittyvät tehtävät ovat Kehittämispalvelut-yksikön tehtäviä. Vuoden 2011 aikana tehtävien hoito yksikössä vakiinnutetaan.

3.4 Hallintopalvelut

Hallintopalvelut vastaa viraston talous-, henkilöstö- ja yleishallinnosta sekä sisäisistä palveluista.

Hallintopalvelut tuottaa viraston johdolle erilaisia toiminnan suunnitteluun ja seurantaan liittyviä materiaaleja, palvelee henkilöstöä ja sidosryhmiä toimialaansa kuuluvissa asioissa sekä hoitaa viraston sisäistä ja ulkoista tiedottamista.

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus (Palkeet) vastaa hallinnonalan talous- ja henkilöstöhallinnon tehtävistä palvelusopimuksella sovitulla tavalla. Tehtävien hoitaminen tapahtuu palvelukeskuksen ja viraston yhteyshenkilöiden yhteistyöllä.

4 KESKEISET TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

4.1 Työnjaon kehittäminen tietojärjestelmäasioissa

Laki oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä (372/2010) tulee voimaan 1.12.2010. Oikeusrekisterikeskuksesta tulee lain voimaantulon myötä oikeushallinnon valtakunnallisen tietojärjestelmän rekisterinpitäjä. Rekisterinpitäjän tehtäviä ovat muun muassa tietojen luovuttamiseen ja poistamiseen liittyvät tehtävät sekä käyttöoikeushallintoon ja tietojärjestelmän asiasisältöön liittyvät ohjaus-, neuvonta-, ohjeistus- ja tukitehtävät.

Nykyisen Oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksen ja Oikeusrekisterikeskuksen tehtävät jaettiin vuonna 1993. Oikeusrekisterikeskus perustettiin ylläpitämään ja käyttämään tuolloin olemassa olleita keskeisiä oikeushallinnon tietojärjestelmiä ja rekistereitä. Oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksen (tai sen edeltäjäviraston) tehtäväksi piti tulla tietojärjestelmien kehittämis- ja ylläpitotehtävät.

Edellä kuvattu työnjako toteutui ainoastaan osittain. Tuomiolauselmajärjestelmä, sakkojen täytäntöönpanotehtävät sekä yksityisoikeudellisten rekistereiden rekisterinpitotehtävät siirtyivät Oikeusrekisterikeskuksen vastuulle. Tuolloin olemassa olleista järjestelmistä muun muassa kiinteistötietojärjestelmä jäi Oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksen ylläpidettäväksi. Sittemmin käyttöön otetuista keskeisistä valtakunnallisista tietojärjestelmistä ja rekistereistä (Tuomas, Sakari, Kyösti, raportointi- ja tilastointisovellus sekä lukuisat asianhallintajärjestelmät) mikään ei ole valmistuttuaan siirtynyt pois Oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksen vastuulta.

Oikeustietojärjestelmälain voimaantulon yhteydessä on syytä palata

vuonna 1993 aloitettuun tehtävienjakoon Oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksen ja Oikeusrekisterikeskuksen kesken niin, että rekisterinpitoon liittyvät käyttötehtävät siirtyvät rekisterinpitäjän eli Oikeusrekisterikeskuksen tehtäviksi. Rekisterinpitäjälle luonnollisesti kuuluvia tehtäviä ovat ainakin tietojen luovutus- ja muut tietopalvelutehtävät sekä rekisterien tietosisältöön liittyvät tuki- ja neuvontatehtävät. Tuomiolauselmajärjestelmän osalta Oikeusrekisterikeskus on jo ennestään suorittanut vastaavia tehtäviä. Uusien rekisterinpitotehtävien siirtäminen Oikeusrekisterikeskuksen suoritettavaksi merkitsee arviolta 5 - 8 henkilötyövuoden resurssilisäystä Oikeusrekisterikeskukselle.

Oikeusministeriö on vastuussa oikeushallinnon valtakunnallisen tietojärjestelmän kehittämisestä ja käyttöpalvelujen järjestämisestä, minkä vuoksi rekisterinpitoon liittyvät tehtävät sekä vastuukysymykset on käsiteltävä läpi yhdessä oikeusministeriön, Oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksen ja Oikeusrekisterikeskuksen kesken.

Oikeushallinnon valtakunnallista tietojärjestelmää koskevan lainsäädännön toimeenpanoa varten on työryhmätyönä laadittu erillinen toimeenpanosuunnitelma. Toimeenpanosuunnitelmassa on kartoitettu lain voimaantumisen kannalta tarpeelliset toimivaltasuhteiden muutokset. Lisäksi siinä on määritelty ne rekisterinpitoon liittyvät tehtävät, jotka siirtyvät Oikeusrekisterikeskukselle lain voimaantumista tai siirtymäajan kuluessa. Toimeenpanosuunnitelmassa on myös arvioitu, mitä IT-tehtäviä aiheutuu välittömästi lain johdosta. Toimeenpanosuunnitelmassa on esitetty aikataulusuunnitelma tarpeellisten toimenpiteiden toteuttamiseksi. Aikataulu ja toteutustoimenpiteet tarkentuvat sitä mukaa kun lain täytäntöönpanotoimenpiteitä tehdään siirtymäkauden aikana.

4.2 EU-yhteistyö: sakot ja menettämisseuraamukset

Euroopan unionissa on hyväksytty ns. sakkopuitepäätös, joka tarkoittaa vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen hyväksymistä taloudellisten seuraamusten täytäntöönpanossa. Puitepäätöksen mukaan jossakin toisessa EU-valtiossa Suomessa asuvalle henkilölle tuomittu taloudellinen seuraamus voidaan periä Suomessa. Vastaavasti Suomessa tuomitut seuraamukset voidaan lähettää täytäntöönpantavaksi toiseen jäsenvaltioon. Menettely koskee sakkoja, rikesakkoja ja todistelukustannuksia. Seuraamukset pannaan täytäntöön sakon täytäntöönpanosta annetun lain mukaisessa järjestyksessä vastaavalla tavalla kuin kotimaiset sakot. Alle 70 euron suuruisia sakkoja toinen jäsenvaltio ei ole velvollinen panemaan täytäntöön.

Sakkopuitepäätökseen perustuva vastavuoroinen täytäntöönpanoyhteistyö toimii Hollannin osalta, mutta muiden EU-valtioiden osalta yhteistyössä on vielä kehitettävää. Suomesta lähetettävien täytäntöönpanohakemusten määrät ovat eri syistä jääneet vähäisiksi ja tänne on saapunut vasta muutamia hakemuksia. Ongelmista huolimatta verrattuna useimpiin muihin EU-maihin, Suomen täytäntöönpanojärjestelmä on osoittautunut toimivaksi. Täytäntöönpanoyhteistyöhön on varattava aikaisempaa enemmän voimavaroja, jotta pysymme kehityksessä mukana myös tulevaisuudessa. Suomen kannalta on erityisen tärkeää, että yhteistyö Viron viranomaisten kanssa saataisiin toimivaksi. Tavoitteena

on alkavalla kaudella oikeusministeriön kautta vaikuttaa niin, että Virossa täytäntöönpanojärjestelmää koskevaa lainsäädäntöä tarkasteltaisiin uudelleen niin, että päätösten tunnustaminen ja täytäntöönpano Virossa olisi nykyistä yksinkertaisempaa ja että Viron toimivaltaiset viranomaiset ryhtyisivät lähettämään täytäntöönpanopyyntöjä. Täytäntöönpanoyhteistyö Saksan kanssa alkaneen vuoden 2011 alkupuolella ja on oletettavissa, että tuolloin lähetettävien ja saapuvien täytäntöönpanohakemusten määrä kasvaa merkittävästi.

Suomessa menettämisseuraamuksia koskeva ns. konfiskaatiopuitepäätös saatettiin voimaan 24.11.2008 kansallisella lainsäädännöllä. Konfiskaatiopuitepäätöksen on saattanut voimaan 13 valtiota. Vastavuoroinen täytäntöönpanoyhteistyö on alkanut Hollannin kanssa. Jatkossa on syytä panostaa myös menettämisseuraamusten täytäntöönpanoyhteistyöhön niin, että yhteistyö aloitetaan myös muiden valtioiden kanssa mahdollisimman nopeasti.

4.3 EU-yhteistyö: rikosrekisteri

EU:n neuvosto on 26.2.2009 antanut puitepäätöksen jäsenvaltioiden välisen rikosrekisteritietojen vaihdon järjestämisestä ja sisällöstä. Puitepäätöstä täydentää neuvoston 6.4.2009 antama päätös eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän (ECRIS) perustamisesta. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet puitepäätöksen noudattamiseksi 27.4.2012 mennessä.

Puitepäätös yhdenmukaistaa ja tehostaa tietojen vaihtoa jäsenvaltioiden välillä. Tarkoituksena on toteuttaa tietojen vaihto standardoidussa muodossa sähköisesti. Oikeusrekisterikeskus tulee toimimaan keskusviranomaisena rikosrekisteritietoja vaihdettaessa sekä tietopyyntöihin liittyvissä tehtävissä.

Koska puitepäätös velvoittaa säilyttämään edelleen lähettämistä varten myös sellaisia EU-jäsenvaltioista saapuvia tietoja, joita Suomessa ei merkitä rikosrekisteriin, on päätetty suunnitella ja toteuttaa rikosrekisterin oheen nk. säilytysrekisteri, johon näitä tietoja voidaan tallettaa. Oikeusministeriö on saanut hankkeeseen rahoitusta EU-komission JPEN-ohjelmasta ja on asettanut hankkeelle (CRIS) ohjausryhmän ja projektiryhmän. Säilytysrekisterin lisäksi projektissa suunnitellaan yhteydet muiden maiden rikosrekisterijärjestelmiin suojatun verkkoyhteyden kautta.

Oikeusrekisterikeskuksen asiantuntijat osallistuvat oikeusministeriön asettamaan työryhmään, jonka tehtävänä on valmistella EU:n neuvoston päätösten täytäntöönpanoa sekä hankkeiden ohjausryhmiin ja projekteihin ja EU:n komission jäsenmaille järjestämiin rikosrekisteriasiantuntijatapaamisiin.

4.4 Rikostuomiosovelluksen kehittäminen

Oikeusministeriö on asettanut hankkeen tuomiolauselmajärjestelmän

korvaavan rikostuomiosovelluksen (RITU) suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi. Sovellus tulee olemaan osa oikeushallinnon valtakunnallisen tietojärjestelmän ratkaisu- ja päätösilmoitusjärjestelmää, jonka rekisterinpitäjänä Oikeusrekisterikeskus toimii. Hankesuunnitelman mukaan uuden sovelluksen tulisi olla otettavissa käyttöön vuonna 2011.

Rikostuomiosovelluksen, kuten myös nyt käytössä olevan tuomiolauselmajärjestelmän, tehtävänä on yleisten tuomioistuinten ratkaisutietojen välittäminen täytäntöönpano- ja rekisteriviranomaisille. Oikeusrekisterikeskuksen asiantuntijat osallistuvat hankkeen työryhmiin.

4.5 Tietojen maksulliseen luovuttamiseen liittyvät uudet tehtävät

Laki oikeushallinnon valtakunnallisesta tietojärjestelmästä mahdollistaa voimaan tullessaan summaarisessa menettelyssä käsiteltyjen velkomusasioiden ratkaisutietojen luovuttamisen luottotietotoiminnan harjoittajille ja muille, jotka tarvitsevat tietoja luoton myöntämistä ja valvontaa varten.

Oikeusrekisterikeskuksen asiantuntijat osallistuvat tietojen siirtoa siviili-asiaihin tuomiorekisteristä suunnittelevaan ja toteuttavaan hankkeeseen.

4.6 Palvelusopimusmalli it-asioissa

Oikeusministeriön hallinnonalan it-asioissa palvelujen ja infrastruktuurin hankinnasta ja tuottamisesta huolehtii Oikeushallinnon tietotekniikkakeskus, jonka kanssa hallinnonalan virastoilla on palvelusopimukset. Palvelusopimus kattaa vakiopalvelut, ylläpitopalvelut, kehittämisspalvelut ja ns. erityispalvelut.

Palvelusopimusmalliin siirryttiin vuoden 2008 alusta lukien. Palvelusopimusmalliin siirtymisen piti vähentää virastoissa tarvittavaa it-osaamista. Käytäntö on kuitenkin osoittanut, että virastossa on oltava tietojärjestelmäosaamista, jotta virasto osaa tilata tarvittavat palvelut toimittajalta.

Oikeusministeriö asetti 2.6.2010 palvelusopimusten kehittämistyöryhmän. Työryhmässä on viraston edustus. Työryhmän tehtävänä on mm. laatia palvelusopimuksen malli, joka noudattelee mahdollisuuksien mukaan muiden palvelukeskusten käyttämiä sopimusmalleja ja yleisiä standardeja. Uusi malli on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2011 palvelusopimuksissa. Lisäksi työryhmä laatii yhteistyömallin hallinnonalan virastojen ja oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksen välille.

4.7 Yhteistyöryhmät

Oikeusrekisterikeskukselle on tärkeää yhteistyö sidosryhmien kanssa. Virasto osallistuu oikeusministeriön, sisäasiainministeriön, poliisin, Tilastokeskuksen ja Liikenteen turvallisuusvirasto TraFin yhteistyöryhmiin. Uusia yhteistyöryhmiä perustetaan tarvittaessa käsittelemään yh-

teisiin tehtäviin liittyviä asioita.

4.8 Yhteistyö oikeusministeriön lainvalmisteluosaston kanssa

Yhteistyötä oikeusministeriön lainvalmisteluosaston kanssa on syytä lisätä, koska osastolta on mahdollista saada jo hyvissä ajoin tietoa lainvalmisteluhankkeista, jotka aiheuttavat muutoksia Oikeusrekisterikeskuksen tehtäviin ja rekistereihin. Jos Oikeusrekisterikeskus saa tiedon hankkeista mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, uudistuksen toteuttamisessa onnistutaan paremmin.

Oikeusrekisterikeskuksella on täytäntöönpanoon ja rekisterinpitotehtäviin liittyvää käytännön asiantuntemusta, josta on hyötyä myös lainvalmistelulle, kun Oikeusrekisterikeskuksen edustajat otetaan entistä useammin mukaan lainsäädäntöhankkeiden valmisteluun.

Viraston asiantuntija-asemaa pyritään tekemään tunnetuksi esittelemällä viraston toimintaa ja vaikuttamalla lainvalmisteluryhmien kokoonpanoon ja muuhun lainvalmistelutyöhön, silloin kun niillä on vaikutusta Oikeusrekisterikeskuksen tehtäviin. Lisäksi järjestetään tarvittaessa yhteistyökokouksia, esitetään viraston edustajaa työryhmiin ja huolehditaan siitä, että Oikeusrekisterikeskus saa tarvittavat tiedot vireille tulevasta toimintaansa vaikuttavista hankkeista.

4.9 Järjestelmien kehittäminen

4.9.1 Yleistä

Viraston käytössä olevien tietojärjestelmien kehittämisestä vastaavat Kehitysryhmä ja Kehittämispalvelut-yksikkö. Kehitysryhmän muodostavat viraston yksiköiden erityisasiantuntijat, joita ovat ydinprosessien erityisasiantuntijat ja kehittämissyksikön järjestelmäasiantuntijat. Ryhmä käsittelee ja priorisoi kehittämiss ehdotukset sekä päättää järjestelmien kehittämisspakkettien sisällöstä.

4.9.2 Täytäntöönpanojärjestelmä

Täytäntöönpanojärjestelmän kehittäminen pyritään tekemään suunnitellusti pitkällä tähtäimellä niin, että järjestelmä parhaalla mahdollisella tavalla tukee sen avulla tehtävää työtä. Uuden asian syöttömahdollisuuden puuttuminen on ollut yksi järjestelmän suurimpia puutteita. Vuoden 2011 aikana järjestelmän piiriin saadaan ensimmäiset hallinnolliset seuraamusmaksut, kun ylikuormamaksujen syöttö ja käsittely tulee järjestelmässä mahdolliseksi. Muut hallinnolliset seuraamusmaksut saadaan järjestelmään vähitellen seuraavina vuosina.

4.9.3 Rikosrekisterin kehittäminen

Rikosrekisterijärjestelmä liittyy kiinteästi tuomiolauselmajärjestelmään, joka tulee korvattavaksi uudella rikostuomiosovelluksella (RITU).

Rikosrekisterijärjestelmä kaipaa kehittämistä myös siitä syystä, että EU:n jäsenvaltioiden välisestä rikosrekisteritietojen vaihdon järjestämisestä ja sisällöstä antaman puitepäättöksen mukaan jäsenvaltioiden on tehtävä tarpeelliset tekniset mukautukset tietojärjestelmiinsä voidakseen käyttää EU:n neuvoston vahvistamaa standardimuotoa tietojen siirtämisessä muihin jäsenmaihiin.

Vuonna 2009 on saatu EU-rahoitusta hankkeelle (Fin-Crim), jonka tarkoituksena on suunnitella ja toteuttaa rikosrekisterijärjestelmän modernisointi vanhasta keskuskonejärjestelmästä nykyaikaiseksi sähköisen asioinnin mahdollistavaksi järjestelmäksi. Oikeusministeriö on asettanut hankkeelle ohjaus- ja projektiryhmän ja järjestelmän on tarkoitus olla valmiina käyttöön otettavaksi vuoden 2012 loppuun mennessä.

4.10 Työhyvinvoinnin kehittäminen

Työhyvinvointiin vaikuttavat paitsi kaikki päätökset ja toimenpiteet, joita virastossa tai sitä koskevissa asioissa tehdään, myös kaikki toiminta, joita yksilöt tekevät työpaikalla ja yksityiselämässä huolehtiessaan omasta fyysisestä tai psyykkisestä hyvinvoinnistaan. Nämä asiat yhdessä muodostavat viraston osaamispääoman, joka voidaan jakaa henkilöpääomaan, rakennepääomaan ja suhdapäomaan.

Henkilöpääoma eli oikeat ihmiset ja oikea osaaminen oikeissa paikoissa

Osaamista ja ammattitaitoa kehitetään vuonna 2009 laaditun henkilökohtaisen kehityssuunnitelman perusteella. Suunnitelman toteutumista seurataan vuosittain kehityskeskustelussa. Henkilöstölle järjestetään koulutustilaisuuksia ja tuetaan omaehtoista kouluttautumista mm. myöntämällä palkallisia opintovapaita. Osaamisen laajentamiseen ja siirtämiseen pyritään sijaisuusjärjestelyillä, tilapäisavun antamisella ryhmien välillä, ajantasaisilla ohjeilla ja sisäisten tietoiskujen järjestämisellä.

Henkilöstön ammattitaitoa käytetään erilaisissa kehittämis- ja suunnitteluprojekteissa sekä luentotilaisuuksissa paitsi omalla hallinnonalalla, myös eri hallinnonalojen välisissä yhteyksissä.

Henkilökohtaiset edellytykset tehtävistä suoriutumiseen otetaan huomioon ja tarvittaessa tehdään mm. erilaisia tehtäväjärjestelyjä tai hankitaan apuvälineitä.

Poissaoloja seurataan ja niihin puututaan erikseen sovitulla tavalla, jotta voidaan selvittää onko poissaolojen taustalla työhön liittyvät epäkohdat.

Rakennepääoma eli tapa toimia

Puheeksiottamiseen ja varhaisen välittämiseen on luotu malli ”Polku”, joka kattaa erilaisia toimintaohjeita, joiden noudattaminen on jokaisen vastuulla:

- Toimintasopimus

- Sairauspoissaolojen puheeksiotto
- Ohje epäasiallisen käytöksen ehkäisystä
- Päihdeohjelma
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Lisäksi virastolla on Työsuojelun toimintaohjelma vuosille 2009 - 2011 ja johtoryhmän Johtamisen pelisäännöt.

Tiedon kulkua pyritään parantamaan huolehtimalla oikea-aikaisesta ja oikein kohdistetusta tiedottamisesta sähköpostilla, ilmoitustauluilla, julkaisemalla johtoryhmän asialistat ja pöytäkirjat ilmoitustaululla, järjestämällä tarvittaessa henkilöstötilaisuuksia sekä kehittämällä viraston kouluskäytäntöjä. Tarvittaessa järjestetään työnohjausta ryhmille keskustelukuluttuurin avoimuuden vahvistamiseksi.

Töiden järjestelystä vastaavat yksiköiden ja ryhmien asiantuntijat. Resurssien kohdentamisesta ja seurannasta vastaa johtoryhmä, joka päätöksissään ottaa huomioon koko viraston näkökulman.

Tietojärjestelmien käytettävyyteen liittyvät ongelmat välitetään keskitetysti Oikeushallinnon tietotekniikkatoimiston käyttäjätuen tietoon ja sen toimenpiteitä seurataan. Käytön tukea ja neuvontaa annetaan myös viraston sisällä.

Valtion palkkausjärjestelmässä on pyritty ottamaan huomioon sekä tehtävän vaativuus että siitä suoriutuminen. Kaikista tehtävistä on laadittu tehtäväkuvaus, joka on vaativuusluokituksen perustana. Suoritusarvioinnit tehdään ministeriön ohjeiden mukaisesti vuosittain. Viraston johto vie osaltaan näkemyksiä palkkausjärjestelmän kehittämistarpeista ministeriön tietoon ja henkilöstöllä on lisäksi mahdollisuus vaikuttaa omien etujärjestöjensä kautta.

Työterveyshuollon kanssa järjestetään terveystarkastuksia ja tarvittaessa muita tarkastuksia sekä muuta yhteistyötä.

Henkilöstölle järjestetään erilaisia liikunta- ja virkistystilaisuuksia ja kannustetaan omatoimiseen kunnon ja terveyden ylläpitoon mm. henkilökohtaisella määrärahalta, jonka voi käyttää liikunta- tai kulttuuriseteleihin. Liikuntapäivä, joka sisältää myös mahdollisuuden kuntomittaukseen, järjestetään kerran vuodessa. Kulttuuritarjontaa on yleensä mukana viraston järjestämissä erilaisissa juhlissa ja muissa tapahtumissa, joita järjestetään muutamia kertoja vuodessa.

Suhdepääoma eli viraston sisäiset ja ulkoiset suhteet

Yhteisesti päätettyjen arvojen toteutumisesta käytännössä vastaavat kaikki omalta kohdaltaan. Hyvän työilmapiirin luomiseksi jokaiselta odotetaan arvojen mukaista käyttäytymistä toisiaan, asiakkaita ja sidosryhmiä kohtaan.

Työtyytyväisyysmittaus tehdään joka toinen vuosi marraskuussa, seuraavaksi vuonna 2011. Tulosten käsittelylle on malli, jonka avulla yksiköt päättävät tarvittavista toimenpiteistä ja seuraavat tavoitteisiin pääsyä. Viraston tavoitteena on nousujohteinen keskiarvo, mikä on saavu-

tettu aiemmissa mittauksissa (2008:3,37 / 2007:3,32 / 2006:3,16). Vuoden 2009 mittauksessa keskiarvo oli jonkin verran laskenut edellisvuodesta ja oli 3,34. Tulos noudattaa hallinnonalan (3,33) ja valtion yleisiä (3,35) tasoja. Vastausprosentti oli 73.

Ulkoisissa suhteissa pyritään vaikuttamaan yhteistyön ja tiedon kulun parantamiseen sidosryhmien kanssa mm. palvelusopimusneuvotteluissa, erilaisissa seurantaryhmissä ja hankkeissa.